

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 696
van **ELKE SLEURS**
datum: 24 juli 2020

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Coronacrisis - Eerstelijnszones (2)

In zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 435 van 22 april 2020 antwoordde de minister dat het goed zou zijn dat de eerstelijnszones bevraagd worden over hun rol die zij in de tweede COVID-19-golf zullen opnemen.

Ondertussen wordt er op vele fronten hard gewerkt aan de problemen die het brononderzoek en de contactopsporing nog ondervinden. Sinds eind juli 2020 kunnen mensen inbellen indien zij een oproep hebben gemist van het callcenter. Ook de huisartsen kunnen informatie invoeren in de federale databank. In Antwerpen heeft men niet gewacht op deze updates en is men zelf begonnen met lokale contactopsporing. Het is de bedoeling dat beide systemen complementair gaan werken. Huisartsenkringen uit de districten Borgerhout en Deurne zullen COVID-19-patiënten en hun hoogrisicocontacten testen, opvolgen, isoleren en via vrijwilligers hun contacten opsporen. De druk op deze eerstelijns werkers zal navenant zijn. Nu de tweede COVID-19-golf voor de deur staat, zal hier met man en macht moeten gewerkt worden.

Hebben de eerstelijnszones alsnog de kans gekregen om hun rol in de eerste COVID-19-golf te evalueren? Indien ja, welke lessen kunnen dan worden getrokken voor de tweede COVID-19-golf? Indien niet, welke initiatieven zal de minister nemen om toch tot een evaluatie of bevraging te komen, en volgens welke timing?

ANTWOORD

op vraag nr. 696 van 24 juli 2020

van **ELKE SLEURS**

Het antwoord op de schriftelijke vraag nr. 435 heeft betrekking op de evaluatie van de zorgraden in functie van de tweede golf. Omdat de zorgraden van de eerstelijnszones pas zijn erkend vanaf 01 juli 2020 en de tweede golf zeer snel is opgeflakkerd was het onmogelijk om de werking van de zorgraden op zulk een korte tijd te evalueren.

De formele evaluatie van de werking van de zorgraden is geregeld in artikel 14 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 20/09/19 tot erkenning en subsidiëring van de zorgraden en houdende inwerkingtreding van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders. In deze context zijn drie elementen belangrijk: jaarlijks uiterlijk tegen 31 maart aan het agentschap Zorg en Gezondheid een verslag bezorgen over de uitvoering van de opdrachten tijdens het voorbije werkingsjaar, een actieplan voor elk volgend werkingsjaar opmaken en ter goedkeuring aan het agentschap bezorgen voor 15 oktober en minstens voor oktober van het werkingsjaar waarin het beleidsplan afloopt, een nieuw beleidsplan opmaken voor de volgende drie werkingsjaren en ter goedkeuring voorleggen aan het agentschap. Het Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn begeleidt de zorgraden bij het opstellen van deze documenten.

Om erkend te worden, hebben de zorgraden een beleidsplan ingediend voor de eerste twee werkingsjaren. Dit is tot nu toe de enige formele evaluatie geweest.

De informele evaluatiemomenten waren in de voorbije periode echter zeer talrijk. De Covid-19-pandemie plaatste zowel de overheid als de zorgraden voor telkens nieuwe uitdagingen. Vele voorzitters of bestuursleden van zorgraden klopten aan bij het agentschap Zorg en Gezondheid, bij het Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn of bij de procesbegeleiders voor feedback over hun acties, voor suggesties, voor goede praktijkvoorbeelden, voor advies, ... Er werden online sessies, webinars en intervisiemomenten georganiseerd, waarbij telkens in dialoog werd gegaan met de zorgraden. Zo is een kruisbestuiving gerealiseerd waarbij de verschillende partijen veel van mekaar geleerd hebben en waarbij modellen en acties aangepast werden aan nieuwe inzichten.

Vanaf hun prille start zijn de zorgraden nauw betrokken bij de bestrijding van de Covid-19 pandemie. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 26 juni 2020 tot toekenning van een subsidie aan de zorgraden in het kader van de bestrijding van de Covid-19-pandemie vertrouwt aan de zorgraden een aantal belangrijke taken toe:

1. Ondersteuning bieden aan de mobiele teams infectieziektebestrijding voor het clusteronderzoek ter preventie van een Covid-19-uitbraak door het mobiliseren van de partners binnen de respectievelijke eerstelijnszones.
2. Vanuit een populatiegerichte aanpak een solidaire afstemming organiseren om hulpvragen van zorgaanbieders te beantwoorden in geval van schaarste aan materiaal, dringende behoefte, kennisuitwisseling en nood aan ondersteuning.

3. In samenspraak met het netwerk op vraag van de lokale en provinciale besturen advies verlenen over de te nemen maatregelen bij een uitbraak (bijvoorbeeld een lokale lockdown, afgelasten van lokale evenementen)
4. Via hun netwerk de populatie en de zorgaanbieders sensibiliseren om het draagvlak voor het contactonderzoek te verhogen.
5. Deelnemen aan de vormingsmomenten en intervisies onder andere georganiseerd door het Vlaams Instituut voor de Eerste Lijn.

Aan de verschillende zorgraden werd gevraagd om hun jaarlijks actieplan zoveel mogelijk in functie van deze opdrachten in te vullen.

In de periode voorafgaand aan 01/07/2020 waren de voorlopige zorgraden niet erkend. Het meewerken aan de bestrijding van Covid-19 gebeurde door de voorlopige zorgraden op vrijwillige basis. Deze vrijwillige bijdrage was niet structureel en werd bijgevolg niet geëvalueerd.